וקסבר ר"ל [קביעותא] דמנא מילתא הוא הואיל ונתן שני מו] חלקי פרס בכלי הקטרת יז] היכל קביעה מנא ואי חסיר כל שהוא מיפסל הילכך בחוץ לא מיחייב עד שיקריב את כולו: **ורבנן סברי.** קביעותא דמנא לאו כלום היא: **קבע ששה לוגין.** דהוא חצי ההין לנסכי פר ונתנן בכלי ומשך ארבעה מהן והקריבן בחוץ חייב שהרי ראויין בפנים לאיל יח]: **פטור.** דבגיר משלשת לוגין לא חזו בפנים: **רב אשי אמר.** לעולם כדתרלה אביי דבהקטרה של פנים בחוץ פליגי ובמילף פנים מחוץ ודקא קשיא לך השתא חוץ מחוץ לא ילפי רבנן כו' לא דמי ניסוך להקטרה דניסוך מהקטרה לא ילפי רבנן ואע"ג דחוץ מחוץ אבל קטרת של פנים מקטרת של היכל ילפי ואע"ג דפנים ממון: **חסרון דחוץ.** הוילון שלימים לחוץ וחסרו לאיבוד: **שמיה חסרון.** ואם העלה את המשויר בחוץ פטור: **או לא שמיה חסרון.** וחייב לרבנן כאילו כולו קיים: **איפסיל ליה.** ואפי' הכי מיחייב עליה בחוץ ומה לי יולא ומה לי חסרון: **עד שיקריב כולו** יט]. אלמא כוליה בעינן: **מדרבי אליעזר פשיט מר.** בתמיה. רבי אליעזר אפי' בכולו קיים נמי פטר ואנן לרבנן מיבעי לן דמחייבי בכולו קיים ומודו בשחסר בפנים: **והאילא תלילה.** שהבשר כ] אינו ראוי להקטרה חוצץ בין אימורין למערכה ולכוותיה בפנים לאו העלאה היא דרחמנא אמר (ויקרא ו) על העלים אשר על האש. וקס"ד דמתני' רבי יוסי היא דאמר [לעיל קח.] אינו חייב עד שיעלה לראש המזבח בהקטרת פנים: **כשהפכן.** החלבים למטה: **מתני' מנחה שלא נקמלה.** לא חזי לפנים הילכך המקריבה בחוץ פטור: **קמלה וחזר קומלה לאוכה והקריבה בחוץ חייב.** שכיולא בה בפנים כשירה כדתנן בהקומץ (מנחות דף כג.) נתערב קומלה בשיריה לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים: **גמ' ובינבטלי שירים לקומץ.** ברובא והוי כמאן דליתיה ולא מיחייב עליה ובמנחות (דף כג:) נמי פרכינן לה גבי הקטרת פנים: **נאמר הקטרה בקומץ.** וקמץ והקטיר (ויקרא ב): **ונאמר הקטרה בשירים.** לא מקטירו ממנו אשה לה' (שם) ו] כל שממנו לאשים הרי הוא בבל תקטירו דהיינו שירים: **אין קומץ מבטל קומץ.** ואפי' רבה עליו כדאמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף כב.) ולקח מדם הפר ומדם השעיר הדבר ידוע שדם הפר מרובה מדם השעיר מכאן לעולין שאין מבטלין זה את זה: **מתני' הקומץ והלבונה.** של מנחת נדבה שייהס מתירין את שייריה לאכילה הילכך רבי אליעזר פוטר דבעי הקטרת כל המתיר: **אחד בפנים.** תחילה ואחר כך השני בחוץ: **חייב.** שזה גמר וזו הכל תלוי: **שני בזיכי לבונה.** מתירין לחם הפנים דכתיב (ויקרא כד) והיתה ללחם לאזכרה ואמרינן נאמר כאן אזכרה ונאמר להלן אזכרה מה להלן קומץ מתיר את השירים אף הלבונה מתרת את הלחם ובשירי מנחה כתיב (ויקרא ו) יאכלו אהרן ובניו קדש קדשים מאשי ה' אין לנו בא] אלא לאחר מתנות האשים: **גמ' מהו שיתיר בנגדו בשירים.** הקטיר קומץ לבדו על מנת להתיר חלי השיריים ובוררן לחלקן בב]: **מהו.** לאוכלן: **מישרא שרי.** פליגא לגמרי: **או אקלושי מקלשי.** לאיסורא דכולהו שיריים וקומץ בג] ולבונה תרוייהו אכולהו שיריים דמו בד] וכי מקטיר לחד מקלשי ליה איסורייהו ומיהו לא איסתרי מידי מינייהו לגמרי: פלוגתא דרבי מאיר ורבנן במנחות בהקומץ זוטא (דף טח.): **מפגלין בחצי מתיר.** פיגל בקומץ בה] או בלבונה שהקטיר קומץ ע"מ לאכול זית מן השירים חוץ לזמנו פיגול: **מישרא שרי.** דאי כי מקטיר ליה בשתיקה לא שרי כזית מינייהו לגמרי היכי הוא מחשבה בההוא זית הא דומיא דזריקה בעינן דשרי לגמרי: **לא מישרא שרי בו'.** כלומר דילמא לא הא ולא הא והיכי פשיטא ליה לר' יצחק נפחא דאו הא או הא עביד: **אלא אליבא דר"א.** קמיבעיא דאמר לא מחייב עלה לחודיה בחוץ ומשום הכי מספקא ליה לרבי יצחק דילמא בו] שרי: **ר"א כרבנן ס"ל.** ולא שריא ולא מיקלש. לשון קושיא הוא אמאי פשיטא ליה אליביה דאו הא או הא והא ר"א מדקאמר לאו הקטרה הוא כרבנן דפליגי עליה דר"מ סבירא ליה: **אלא אליבא דרבנן דהכא.** דמחייבי אחד מינייהו אלמא הקטרה היא בפנים וקא מיבעי ליה למאי הילכתא הויא הקטרה למישרי פלגא או לאקלושי והכא ליכא למיפשט מדמחייבי עלה בחוץ ש"מ מישרא שרי דאי נמי לאקלושי אתיא הויא הקטרה לחיובי בחוץ עלה: **מתני' הזורק מקצת דמים.** כגון מתנה אחת ואפילו מחטאות הפנימיות שכל מתנותיהן מעכבות:

חייב

אבל בחסרון מודו ליה. ומסיק בחסרו מבפנים ותימה מאי קא משמע לן תנינא לעיל (דף קט:) וכולן שחסרו כל שהוא כו' וכל הפחות היינו חסרו מבפנים: **אמר שמואל בשהפכן.** וכי תימא מאי קמ"ל סד"א דאין דרך הקטרה בכך: **מין במינו אינו חוצץ.** והא דאמרינן לעיל (דף טו:) גבי רגל חבירו פסול ° אין דרך שירות בכך: **קומץ מהו שיתיר בנגדו בשירים.** פירש בקונטרס דהקטיר קומץ לבדו על מנת להתיר חלי השיריים ובוררן לחלקן מהו לאוכלן מישרא שרי פלגא לגמרי אלא דאי מישרא שרי פלגא אידך פלגא באיסור' קיימא ואי אכיל לה לקי כמו אוכל בשר חטאת ואשם קודש זריקה ואי איקלושי מקלשי לכולה מנחה לא לקי כלל אי נמי לענין מעילה וכי האי גוונא בנדרים בפרק נערה (דף סח.) בעל מיגז גייז או אקלושי מיקלשי כגון דנדרה מן תרין זיתין ושמע ארוס והפר לה ואכלתינון אי אמר מיגז גייז לקיא אי אמר מקלש קלשי איסורא בעלמא הוא: **ואי אליבא דר"מ דאמר מפגלין בחצי מתיר.** הך סוגיא דלא כרש לקיש דאמר לעיל בפרק בית שמאי (דף מא:) טעמא דרבי מאיר משום דכל העושה על דעתו ראשונה הוא עושה ול"ע אי שחט שימן אחד וקבל בח] אחד דמו וזרקו כיון דחשיב חלי מתיר אי אמרינן מישרא שרי ומיהו הא פשיטא אי לא גמר אחר כך שחיטתו לא שרי:

אמר שמואל בשהפכן. מאי מלתא היא ומר סבר לאו מילתא היא אמר רבא השתא למאן ב] דאמר קביעותא דמנא ולא כלום הוא קבע ששה לפר ומשך מהן ארבעה והקריבן בחוץ חייב שראויין ג] לאיל קבע ארבעה לאיל ומשך מהן שלשה והקריבן בחוץ חייב שראויין לכבש חסרו כל שהוא והקריבן בחוץ פטור רב אשי אמר ניסוך מהקטרה לא ילפי רבנן אף על גב דחוץ מחוץ לא ד] ילפי הקטרה מהקטרה ילפי אף על גב דחוץ ה] מפנים: וכולן שחסרו: איבעיא להו א חסרון דחוץ שמיה חסרון או לא שמיה חסרון מי אמרינן כיון דנפק איפסלו ו] להו מה לי חסר מה לי יתר או דילמא יוצא דאיתיה בעיניה אין ז] דליתיה בעיניה לא אמר אביי ת"ש ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את כולן אמר ליה רבה בר רב חנן לאביי מדר' אליעזר פשיט מר אמר ליה בפירוש שמיע לי מיניה דרב ח] עד כאן לא פליגי רבנן עליה דר' אליעזר אלא דאיתיה בעיניה אבל בחסרון מודו ליה לאו דחסר בחוץ לא דחסר בפנים ת"ש וכולן שחסרו ט] והקריבן בחוץ פטור לאו דחסר בחוץ לא דחסר בפנים: המקריב קדשים: אמאי והאיכא חציצה אמר שמואל כשהפכן ור' יוחנן אמר אפילו תימא שלא הפכן והא מני רבי שמעון היא דאמר י אפילו העלו על הסלע י] חייב רב אמר כ מין במינו אינו חוצץ: **מתני'** כ מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ פטור ג קמצה וחזר קומצה לתוכה והקריבו יא] בחוץ חייב: **גמ'** ואמאי יב] ליבטלי שירים לקומץ ג אמר רבי זירא נאמרה הקטרה בקומץ ונאמרה הקטרה בשירים מה הקטרת יג] קומץ אין קומץ מבטל חבירו אף הקטרת שירים אין שירים מבטלין קומץ: **מתני'** ד הקומץ והלבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני ה אחד בפנים ואחד בחוץ חייב ו שני בזיכי לבונה שהקריב את אחד מהם בחוץ חייב ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני ז אחד בפנים ואחד בחוץ חייב: **גמ'** בעי ר' יצחק נפחא קומץ מהו שיתיר בנגדו בשירים מישרא שרי או קלושי יד] מיקלש אליבא דמאן אי אליבא ה דרבי מאיר דאמר מפגלין בחצי מתיר מישרא שרי אי אליבא דרבנן דאמרי אין מפגלין בחצי מתיר לא מישרא שרי ולא מקלש קליש אלא אליבא דרבי אליעזר ר"א כרבנן סבירא ליה דאמר אין מפגלין בחצי מתיר (א) אלא אליבא דרבנן דהכא מאי מישרא שרי או קליש מקלש תיקו: **מתני'** ו הזורק מקצת דם בו] בחוץ

לט א מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה ט והדבר ספק:

מ ב ג מיי' שם הלכה ה:

מא ד ה ו ז מיי' שם הלכה יד:

מב (ז מיי' פט"ז מהל' פסה"מ הלכה ח):

מג ח מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה יג:

מוסף רש"י

מין במינו חוצץ. ואלו שניסס מין אחד (בכורות ט): ונאמרה הקטרה בשירים. כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' (ויקרא ב) ואמרינן כל שממנו לאישים, דהיינו שירים, הרי הוא בכל תקטירו, אלמא איכא הקטרה בשירים (מנחות כג:) **מפגלין בחצי מתיר.** דתנן (מנחות טז.) פיגל בקומץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקומץ, כלומר חישב בהקטרת האחד על מנת לאכול מן השירים למחר, ר"מ אומר פיגול ומה"מ אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר (פסחים סג.): **הזורק מקצת דם בחוץ.** אלא נתן אחרא מתנות אלא מתנה אחת (לעיל קז.):

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר"ל כרבנן וכו' בחלי מתיר ולא שרי ולא מקלש אלא אליבא דרבנן:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה מין וכו' אין דרך שירות בכך. עיין יומא דף נח ע"א:

שינויי נוסחאות

א] ר"ל קביעותא דמנא קביעותא הוא ואי בעי למימשך ואקרובי בהיכל לא מקריב ומ"ס לאו קביעותא הוא (כי"צ). ולאה גי' כ"ל זה בש"נ לעיל קט ע"ב אות י: ב] בש"מ גורס השתא דאמרי' למאן: ג] ל"ל שהרי ראויין. וכן להלן בסמוך (ש"מ. כתה"י): ד] תיכות לא ילפי ממחקות (ש"מ. כתה"י): ה] ר"ל דפנים מחוץ (כתה"י וש"מ). וז"ל הגרי"ב מרש"י גלאה שגרסתו היתה בגמרא ואע"ג דפנים מחוץ ועיין משל"מ פי"ט מהל' מעה"ק ד"ה ומ"ש, גלאה שגרסתו היתה כמו שהוא לפנינו וע"ש, עכ"ל. ר"ל ילפי רבנן ואפילו פנים מחוץ (כי"צ): ו] ר"ל איפסל להו מה לי פסול יוצא מה לי פסול חסרון או (כתה"י וש"מ): ז] אין, חסרון דליתיה כו' (כי"ר וק). ר"ל או דילמא יוצא איתיה בעיניה, חסרון כמאן (דאוורד [דאבד] דמי אמר כו' (כי"צ): ח] ל"ל דמר (ש"מ, כתה"י). ודלק"ס כתב שהיא הגוסחא האמיתית: ט] שחסרו כל שהן והקריבן (כתה"י, שמכ"י וב"ש). וכ"ס במשנה לעיל כרוב כתה"י: י] ר"ל הסלע או על האבן חייב רב אשי אמר מין (כי"מ, צ' וק'). וכן בכ"ל וש"מ, אך שם ליתא אשי. [ועי' ת"ש שעולה לישב דברי הרמב"ם מהא דמייתי דברי רב אחרי שמואל]: יא] ל"ל והקריבה (ש"מ, כתה"י): יב] ונבטלו שירים כו' כל"ל ותיבת אמאי נמחק (*ש"מ): יג] מה הקטרה האמורה בקומץ אין כו' אף הקטרה האמורה בשיריים כו' (כתה"י וש"מ): יד] ר"ל אקלושי מקליש. וכן בסמוך (כי"מ, וב"ה ברש"י): טו] ל"ל דמים (ש"מ, כתה"י). וכ"ה לעיל קז ע"ל: טז] ר"ל ונתן חצי פרס (כי"פ, ב"ש). ר"ל ונתן חצי פרס (כי"י וד"ר). ולפנינו ע"פ בה"ו. ולאה בש"נ לעיל קט ע"ב אות כד: יח] ל"ל להקטרת (ב"ש. כתה"י): יט] ר"כ ואי הוה אמרינן קביעותא דמנא קביעותא היא כיון דחסר כל שהוא והקריבו בחוץ פטור (ב"ש מספר ישו): **יט]** את כולן כל"ל (*ש"מ): **כ]** שהבשר למטה שאינו ראוי (כי"פ): **כא]** ל"ל להם (*ש"מ): **כב]** ל"ל ובירדן לחלקו (*שמכ"י וב"ש). וכ"ה בד"ו ב' וג' כאן וכלשון רש"י שנתוסף לחלקן [ונתוסף בד"ו רפ"ב לחולקן]: **כג]** ל"ל דקומץ (*ש"מ). ר"ל דכולהו שיריים שאין בהם מעילה שקומץ (כי"ב): **כד]** ל"ל רמו (שמכ"י וצ"ק): **כה]** בקומץ ולא בלבונה שהקטיר כל"ל (*ש"מ): **כו]** בכ"ל דילמא לא שרי: **כז]** בדפ"ל הגוסח כאן משונה, ולפנינו תוקן עפ"י בה"ו. וגי' ש"מ ול"ק דאפילו למאן דאמר יש ברירה האיך מתברר כו'. וע"ש: **כח]** ל"ל וקיבל את דמו (צ"ק):